

Afinita k použití trakční dlahy v přednemocniční péči v iniciálním managementu pacienta se zlomeninou stehenní kosti

Berková J.^{1,2}, Čermáková M.^{1,2}, Krenčíková J.², Kaššová J.², Truhlář A.^{2,3}, Kočí J.^{1,2}

¹Klinika urgentní medicíny, Fakultní nemocnice Hradec Králové, Univerzita Karlova, Lékařská fakulta v Hradci Králové

²Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje, Hradec Králové

³Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Fakultní nemocnice Hradec Králové, Univerzita Karlova, Lékařská fakulta v Hradci Králové

Cíl studie: Tato studie hodnotí adheenci k použití trakční dlahy v přednemocniční péči u pacientů s podezřením na zlomeninu diafýzy stehenní kosti, se zaměřením na pacienty transportované do centra vysoce specializované traumatologické péče I. typu.

Typ studie: Retrospektivní observační.

Typ pracoviště: Urgentní příjem fakultní nemocnice, zdravotnická záchranná služba.

Materiál a metoda: K retrospektivní analýze byla využita data z registru úrazů centra vysoce specializované traumatologické péče I. typu a databáze zdravotnické záchranné služby z období od ledna do prosince 2023. V obou databázích bylo iniciálně vyhledáno 391 pacientů. Do studie bylo zařazeno 46 pacientů s aplikovanou trakční dlahou v přednemocniční péči z důvodu podezření na zlomeninu stehenní kosti jakékoli lokalizace a 8 pacientů se zlomeninou diafýzy stehenní kosti bez aplikované trakční dlahy. Vyřazeni byli pacienti, u nichž nebyla potvrzena zlomenina diafýzy stehenní kosti a současně nebyla aplikována trakční dlahy a kteří zemřeli před předáním na urgentním příjmu. Sledován byl věk a pohlaví, mechanismus úrazu, Injury Severity Score, doba trvání přednemocniční fáze, podání analgetik v přednemocniční péči, provedení operačního výkonu v prvních 24 hodinách od úrazu, přítomnost dalších závažných poranění, potřeba podání krevní transfuze v přednemocniční péči nebo na urgentním příjmu, délka hospitalizace a mortalita. Následně byla zhodnocena senzitivita a specifita indikované aplikace trakční dlahy u pacientů se zlomeninou diafýzy femuru.

Výsledky: Hodnoceno bylo 54 pacientů, 34 (63 %) mužů, medián věku byl 39 let (IQR 26;73), převažoval vysokoenergetický mechanismus úrazu. Injury Severity Score bylo 11 (IQR 9;25), 40 % pacientů bylo polytraumatizovaných. Přednemocniční fáze trvala v mediánu 59 min (IQR 47;72 min). Všem pacientům byla podána analgetika přednemocničně, všichni polytraumatizovaní dostali časné krevní transfuzi. Délka hospitalizace byla 15 dnů (IQR 9;26 dnů). Mortalita byla 3,7 %. Senzitivita správné indikace aplikace trakční dlahy v PNP u pacientů se zlomeninou diafýzy stehenní kosti byla v naší studii 92 %, specifita 97 %.

Závěr: Trakční dlahy je v současnosti běžnou pomůckou užívanou ke stabilizaci zlomeniny diafýzy stehenní kosti v přednemocniční péči i na urgentním příjmu. Při jejím použití je důležité pečlivě zvažovat kontraindikace a lokalizaci zlomeniny pro efektivní použití v souladu s doporučením výrobce konkrétní trakční dlahy. Výzvou zůstává zhodnocení úrovně zlomeniny na místě úrazu. Soustavná edukace významně ovlivňuje rozpoznání a vhodnou indikaci pro aplikaci trakční dlahy a je odrazem vysoké specifity i senzitivity aplikace trakční dlahy u pacientů se zlomeninou diafýzy femuru v našem souboru.

Klíčová slova: trakční dlahy, zlomenina diafýzy stehenní kosti, přednemocniční péče, krevní transfuze.